

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Prop. 9 L

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i midlertidig lov om tilpasninger
i introduksjonsloven for å avhjelpe
konsekvenser av utbrudd av covid-19
(forlengelse av loven)

Innhold

1	Proposisjonens hoved- innhold	5	6	Økonomiske og administrative konsekvenser	10
2	Bakgrunn	5	7	Merknader til de enkelte lovbestemmelsene	11
3	Gjeldende rett	5			
4	Høring	6			
5	Departementets vurderinger og forslag	8		Forslag til lov om endringer i midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 (forlengelse av loven)	12

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Prop. 9 L

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 (forlengelse av loven)

*Tilråding fra Kunnskapsdepartementet 5. oktober 2020,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Kunnskapsdepartementet legger med dette fram forslag om å forlenge varigheten av kapittel 2 i midlertidig lov 26. mai 2020 nr. 53 om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 fram til 1. juli 2021.

2 Bakgrunn

Når samfunnet er underlagt begrensninger av smittevern hensyn, har det betydning for hvordan driften av ordningene etter introduksjonsloven kan organiseres. Det ble derfor 1. april 2020 vedtatt midlertidig forskrift om tilpasninger i lovgivningen om opplæring i mottak, introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap med hjemmel i koronaloven. Ved opphevelse av koronaloven ble de midlertidige reglene fastsatt i en midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven. Den midlertidige loven ble vedtatt 26. mai 2020, og endret 23. juni 2020. Loven er todelt. Loven inneholder både bestemmelser som skal sikre at deltakere i ordningen etter introduksjonsloven får et tilbud når utbrudd av covid-19 påvirker gjennomføringen (kapittel 2) og bestemmelser som skal avhjelpe negative konsekvenser av

utbrudd på lengre sikt (kapittel 1). Bestemmelsene i kapittel 2 oppheves 1. november, mens kapittel 1 oppheves fra den tid Kongen bestemmer. Dagens smittesituasjon gjør det nødvendig å forlenge varigheten av kapittel 2 i den midlertidige loven.

Introduksjonsloven er foreslått erstattet av ny integreringslov, jf. Prop. 89 L (2019–2020). Med forbehold om Stortingets vedtak vil den nye integreringsloven tre i kraft 1. januar 2021. På grunn av de foreslåtte overgangsreglene, vil det i 2021 være en gruppe deltakere som følger introduksjonsloven og en annen gruppe deltakere som følger integreringsloven. Departementet vil komme tilbake med forslag om midlertidige tilpasninger til integreringsloven.

3 Gjeldende rett

Midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 kapittel 2 inneholder tilpasninger i reglene om opplæring i mottak, introduksjonsprogram, introduksjonsstønad og opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Kapittel 3 inneholder en bestemmelse om ikrafttredelse og overgangsregler.

Kapittel 2 og 3 i den midlertidige loven lyder:

Kapittel 2 Tilpasninger i opplæring og introduksjonsprogram under utbrudd av covid-19

§ 5 Formål og virkeområde

Formålet med kapitlet er at deltakere i ordningene etter introduksjonsloven i størst mulig grad skal kunne få et tilbud etter loven når utbrudd av covid-19 påvirker gjennomføringen.

Kapitlet gjelder kommuner og deltakere i opplæring i mottak, introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven med forskrifter.

§ 6 Opplæring i mottak

Kommunen skal sørge for at deltakere i opplæring i norsk og opplæring i norsk kultur og norske verdier etter introduksjonsloven kapittel 4 A, får opplæring uavhengig av om undervisningsstedet er stengt eller driver med begrensninger etter enkeltvedtak eller forskrifter med hjemmel i smittevernloven som følge av utbrudd av covid-19, med mindre det ikke er mulig å tilby opplæringen via digitale hjelpemidler eller på andre måter.

Plikten til å delta i opplæring etter introduksjonsloven § 20 a opphører midlertidig dersom deltakerne ikke kan gjennomføre opplæringen som følge av utbrudd av covid-19. Resterende timer opplæring skal gjennomføres når begrensninger for undervisningsstedet etter enkeltvedtak eller forskrifter med hjemmel i smittevernloven som følge av utbrudd av covid-19 er bortfalt, forutsatt at den enkelte fortsatt er omfattet av målgruppen etter introduksjonsloven § 20 a på det tidspunktet.

§ 7 Introduksjonsprogram

Kommunen avgjør om det under utbrudd av covid-19 er hensiktsmessig å starte introduksjonsprogram for personer i målgruppen etter introduksjonsloven § 2 som ennå ikke har fått vedtak om program.

Kommunen skal sørge for at deltakere i introduksjonsprogram etter introduksjonsloven kapittel 2 får et tilbud, med mindre det ikke er mulig å gi et tilbud via digitale hjelpemidler eller på andre måter. Kommunen kan tilby introduksjonsprogram på deltid i perioden med utbrudd av covid-19.

Fravær fra introduksjonsprogrammet som følge av utbrudd av covid-19 skal legges til programmets varighet. Ved deltakelse på deltid skal differansen mellom det som tilbys, og det som tilsvares program på fulltid legges til programmets varighet. Fravær etter dette leddet registreres i

Nasjonalt introduksjonsregister under kategorien «permisjon grunnet egen sykdom».

§ 8 Introduksjonsstønad

Kommunen skal utbetale introduksjonsstønad etter introduksjonsloven kapittel 3 uavhengig av fravær som følge av utbrudd av covid-19. Kommunen kan ikke gjøre trekk i eller kreve tilbakebetalt introduksjonsstønad for perioder hvor det ikke har vært tilbudt introduksjonsprogram eller det har vært redusert tilbud som følge av utbrudd av covid-19.

§ 9 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Kommunen skal sørge for at deltakere i opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven kapittel 4 får opplæring uavhengig av om undervisningsstedet er stengt eller driver med begrensninger etter enkeltvedtak eller forskrifter med hjemmel i smittevernloven som følge av utbrudd av covid-19, med mindre det ikke er mulig å tilby opplæringen via digitale hjelpemidler eller på andre måter. Kommunen kan avgjøre at hjemmearbeid skal regnes som gjennomførte timer opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Fristen for rett til deltakelse i opplæring i norsk og samfunnskunnskap for deltakere som ikke får et opplæringstilbud som følge av utbruddet av covid-19, forlenges tilsvarende den perioden det ikke er mulig å delta.

Kapittel 3 Ikrafttredelse og overgangsregler

§ 10 Ikrafttredelse og overgangsregler

Kapittel 1 gjelder fra den tid Kongen bestemmer, og oppheves fra den tid Kongen bestemmer.

Kapittel 2 trer i kraft straks og oppheves 1. november 2020.

§ 2 gjelder for dem som fortsatt deltar i introduksjonsprogram når kapittel 1 trer i kraft. § 2 andre og tredje ledd gjelder også for dem som starter i program etter at kapittel 1 har trådt i kraft. § 3 gjelder for dem som avslutter opplæringen etter at kapittel 1 har trådt i kraft.

Kongen kan gi ytterligere overgangsbestemmelser.

4 Høring

Forslag til endringer i midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven ble sendt på høring 10. september 2020 med høringsfrist 21. september 2020. Høringen ble samtidig gjort tilgjengelig på regjeringen.no.

Høringsnotatet ble sendt til følgende:

Arbeids- og velferdsdirektoratet
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi)
Kompetanse Norge
Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring
(NAFO)
Utdanningsdirektoratet
Utlendingsdirektoratet (UDI)

Fylkesmannen i Agder
Fylkesmannen i Innlandet
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fylkesmannen i Nordland
Fylkesmannen i Oslo og Viken
Fylkesmannen i Rogaland
Fylkesmannen i Troms og Finnmark
Fylkesmannen i Trøndelag
Fylkesmannen i Vestfold og Telemark
Fylkesmannen i Vestland

Faglig forum for kommunalt flyktningarbeid
Interesseorganisasjonen for Kommunal Voksen-
opplæring
KS
Utdanningsforbundet

Det kom tolv høringsuttalelser til forslaget, hvorav åtte med realitetsmerknader. Følgende instanser avga realitetsmerknader:

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi)
Kompetanse Norge
Utlendingsdirektoratet
Utdanningsetaten i Oslo kommune
Jussbuss
KS
Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring
Utdanningsforbundet

I høringen foreslo departementet å forlenge varigheten av kapittel 2 i den midlertidige loven fordi det er uforutsigbart hvordan smittesituasjonen vil utvikle seg. Det kan ikke utelukkes at det kan oppstå behov for lokale og nasjonale smitteverntiltak som påvirker ordningene også etter 1. november 2020. Det ble foreslått å oppheve § 7 første ledd, som åpner for at kommunen kan utsette oppstart av introduksjonsprogram for personer som er i målgruppen, men som ikke har fått vedtak om program. Departementet vurderte at bestemmelsen ikke lenger er nødvendig, fordi bestemmelsens andre og tredje ledd gir tilstrekkelig fleksibilitet for kommunene og deltakerne i situasjoner der det

ikke er mulig å gi et tilbud som følge av utbrudd av covid-19.

Forslaget om å forlenge varigheten av kapittel 2 i den midlertidige loven og oppheve § 7 første ledd får bred støtte i høringen. Blant annet uttaler Utdanningsforbundet at det er viktig å kunne tilrettelegge for at deltakerne i introduksjonsprogrammet kan få ta del i opplæringen selv om smitten øker i samfunnet. De støtter forslaget om å oppheve § 7 første ledd da erfaringer fra de siste månedene burde gjøre det mulig å igangsette programmet også for denne gruppen, forutsatt tilstrekkelig med lærerkrefter, arealer og eventuelt digitale hjelpemidler. Høringsinstansene har enkelte innspill til utformingen av bestemmelsene og behov for endringer. Disse omtales i det følgende.

Utlendingsdirektoratet (UDI) viser til at forlengelsen vil medføre at tilpasningene får konsekvenser for flere. UDI uttaler at unntaket i § 6 om at kommunen skal gi et tilbud med mindre det «ikke er mulig å tilby opplæringen via digitale hjelpemidler eller på andre måter» må tolkes strengt, slik at færrest mulig deltakere får brudd i opplæringen. *Utdanningsforbundet* foreslår språklige endringer i § 6 og den tilsvarende formuleringen i § 9 for å gjøre bestemmelsene lettere å forstå.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) er enig med departementet i at de fleste bestemmelsene i loven bør videreføres uten endringer, av hensyn til stabilitet og forutsigbarhet for deltakerne og for kommunene, men har noen forslag til justeringer. IMDi foreslår en språklig justering og en presisering i § 8 om introduksjonsstønad, slik at den skal lyde: «Kommunen skal utbetale introduksjonsstønad etter introduksjonsloven kapittel 3 selv om personen har fravær som følge av utbrudd av covid-19. For annet fravær gjelder de alminnelige fraværreglene i introduksjonsloven med tilhørende forskrift.»

IMDi viser videre til at det er behov for presiseringer når det gjelder fravær som følge av covid-19, blant annet på bakgrunn av spørsmål IMDi har mottatt gjennom fylkesmennene om hva som er å anse som «fravær fra introduksjonsprogrammet som følge av covid-19». Også KS uttaler at kommunene etterlyser noe klarere regelverk eller veiledning fra departementet om fravær som følge av covid-19, både med tanke på utmåling av løpende introduksjonsstønad og eventuelle rettigheter til utvidet varighet.

Utdanningsetaten i Oslo uttaler at varigheten av utvidet opplæring må ses opp mot utvidet program for de som også er deltakere i introduksjonsprogram, og at det kan være hensiktsmessig at begge avsluttes samtidig. Utdanningsetaten

mener at bestemmelsen om forlengelse av retten til deltakelse i opplæring i norsk og samfunnskunnskap tilsvarende den perioden det ikke er mulig å delta er problematisk, da det kan tolkes at en slik fristforlengelse utsetter både 3-årsfristen og 5-årsfristen. Utdanningsetaten mener det bør fattes vedtak om utvidelse av fristen og at de nye fristene bør kunne registreres i Nasjonalt introduksjonsregister (NIR). Uten dette frykter Utdanningsetaten vilkårlige avgjørelser, spesielt på lengden av utvidelsen.

Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO) uttaler at det kan være behov for at individuelle vurderinger ligger til grunn når utvidelse av både introduksjonsprogram og norskopplæring skal vedtas, for å sikre tilstrekkelig utbytte. Ved individuell vurdering vil utvidelsen kunne strekke seg utover perioden det ikke har vært mulig å delta i opplæring, der dette er hensiktsmessig.

Utdanningsforbundet mener at det burde være mulig å ha en annen kategori i NIR for fravær grunnet covid-19, ettersom fraværet er begrunnet i smittehensyn, ikke den enkeltes egen sykdom.

UDI uttaler at det er viktig at kommunen følger opp deltakernes utbytte av hjemmearbeid, ettersom deltakerne har ulike forutsetninger som vil påvirke hvilket kunnskapsnivå den enkelte opparbeider seg. Utdanningsforbundet peker på at det ikke kommer klart fram hva som menes med hjemmearbeid i § 9. Denne elevgruppa trenger all den læreroppløring de kan få. Dersom man mener hjemmeleksker, mener Utdanningsforbundet at dette ikke kan gå til fratrekk av den tiden man skal ha opplæring med lærer.

Når det gjelder de økonomiske og administrative konsekvensene er KS enig i at forlengelse av bestemmelsene isolert sett ikke medfører betydelige økonomiske og administrative konsekvenser så lenge opplæring og kvalifisering fungerer relativt normalt. Dersom en situasjon med hel eller delvis nedstenging oppstår på nytt i løpet av lovens gyldighetsperiode, forventer KS at departementet gjør en ny vurdering og legger til rette for at kommunenes merkostnader blir kompensert på en adekvat måte. KS uttaler at dette også må gjelde ved lokale smitteutbrudd som rammer enkeltkommuner eller regioner. Utdanningsforbundet er ikke enig i at forslaget om forlengelse ikke antas å få betydelige økonomiske og administrative konsekvenser. Utdanningsforbundet viser til at kommunene har en stram økonomi, som har blitt ytterligere forsterket under pandemien, og at det er krevende å finansiere opplæring med de strenge kravene som gjelder for smittevern.

Jussbuss uttaler at det må gis fritak fra krav om gjennomført opplæring og avsluttende prøve i norsk og samfunnskunnskap for å få permanent oppholdstillatelse dersom opplæring ikke lar seg gjennomføre fysisk eller digitalt.

Jussbuss og Utdanningsforbundet kritiserer den korte høringsfristen. Utdanningsforbundet mener også at det er beklagelig at høringen om tilpasningene i integreringsloven ikke ble sendt ut samtidig med høringen av forslag om forlengelse av tilpasningene i introduksjonsloven, og dermed ikke kunne blitt sett under ett.

5 Departementets vurderinger og forslag

Departementet opprettholder forslaget om å forlenge varigheten av kapittel 2 i den midlertidige loven om tilpasninger i introduksjonsloven fram til 1. juli 2021, slik at bestemmelsene vil gjelde ut skoleåret 2020–2021. Forslaget fikk støtte i høringen, ut fra smittesituasjonen i samfunnet. Selv om ordningene i introduksjonsloven vil kunne gjennomføres tilnærmet normalt, med smitteverntiltak, kan det oppstå situasjoner med økt smitte hvor det er nødvendig med mer inngripende smitteverntiltak lokalt. Det er også uforutsigbart hvordan smittesituasjonen vil utvikle seg, slik at det ikke kan utelukkes at det kan bli behov for nasjonale smitteverntiltak som påvirker ordningene etter introduksjonsloven. Forlengelsen av de midlertidige reglene skal bidra til at deltakerne i størst mulig grad skal få ivaretatt sine rettigheter etter introduksjonsloven, samtidig som det gis rom for nødvendige tilpasninger til en situasjon med inngripende smitteverntiltak.

Reglene i den midlertidige loven åpner for avvik fra enkelte av reglene i introduksjonsloven. Slik reglene er utformet, åpner de bare for avvik som er nødvendige på grunn av smitteverntiltak. En forlengelse av bestemmelsene i kapittel 2 åpner derfor ikke for avvik lenger enn det som er nødvendig på grunn av utbrudd av covid-19.

Departementet opprettholder forslaget om å videreføre de fleste bestemmelsene i kapittel 2 uten endringer. Dette vil gi stabile rammer og forutsigbarhet for kommuner og deltakere i ordningene etter introduksjonsloven, noe som også støttes av IMDi i høringen. Departementet merker seg at IMDi og Utdanningsforbundet har foreslått språklige justeringer i noen av bestemmelsene for å gjøre dem lettere å forstå. Departementet har vurdert behovet for å tydeliggjøre bestemmelsene opp mot hensynet til ikke å skape nye uklarheter

ved nye formuleringer, og foreslår derfor ikke språklige endringer i lovteksten. Departementet vil kommentere noen av uklarhetene som har kommet opp i høringen nedenfor.

Departementet foreslår å videreføre bestemmelsene om formål og virkeområde, opplæring i mottak, introduksjonsstønad og opplæring i norsk og samfunnskunnskap uten endringer. Dette er paragrafene 5, 6, 8 og 9 i den midlertidige loven.

Departementet opprettholder forslaget om å oppheve § 7 første ledd, som åpner for at kommunene kan utsette oppstart av introduksjonsprogram for personer i målgruppen etter introduksjonsloven § 2 som ennå ikke har fått vedtak om program. Alle høringsinstansene som har uttalt seg, støtter forslaget om å oppheve bestemmelsen. Kommunene har fått erfaring med å gi tilbud i perioder med restriksjoner de siste månedene, og bør derfor kunne igangsette programmet også for nye deltakere. Nåværende andre og tredje ledd i bestemmelsen gir tilstrekkelig fleksibilitet for kommunene og deltakerne i de situasjoner der det ikke er mulig å gi et tilbud som følge av utbrudd av covid-19.

Som følge av opphevelsen av § 7 første ledd foreslår departementet en presisering i nåværende andre ledd for å tydeliggjøre at unntakene kun gjelder under utbrudd av covid-19. Bestemmelsen vil da regulere at kommunen skal gi et tilbud, med mindre det «under utbrudd av covid-19 ikke er mulig...». Dette innebærer ikke en realitetsendring.

Både KS og IMDi viser til noen utfordringer ved praktiseringen av bestemmelsene om fravær som følge av utbrudd av covid-19 og utbetaling av introduksjonsstønad. Departementet vil først presisere at begrepet «fravær som følge av utbrudd av covid-19» er vidt og favner over flere typer fravær. Dette gjelder for eksempel fravær som følge av anbefalingen om å holde seg hjemme ved symptomer, karantene, isolasjon ved påvist covid-19, behov for å være hjemme med barn som følge av stengte skoler og barnehager og annet fravær som er relatert til utbrudd av covid-19. Så lenge fraværet anses som en følge av utbrudd av covid-19 skal det utbetales introduksjonsstønad. Departementet presiserer at begrensningene i introduksjonsloven med forskrifter om retten til å bruke egenmelding ikke gjelder for fravær som følge av utbrudd av covid-19. Kommunens plikt til å gi et tilbud, med mindre det ikke er mulig, gjelder også overfor personer som har fravær som følge av utbrudd av covid-19. Som IMDi viser til er det kommunen selv som må vurdere om det er mulig å gi et tilbud.

IMDi har foreslått to justeringer i § 8 om introduksjonsstønad. For det første foreslår IMDi å erstatte formuleringen «uavhengig av fravær...» med «selv om personen har fravær...». Departementet viser til at formuleringen «uavhengig av fravær» også er ment å fange opp situasjoner der kommunen ikke gir noe tilbud og foreslår derfor ikke endringer i bestemmelsen. IMDi foreslår videre å presisere i bestemmelsen at de alminnelige fraværsreglene gjelder ved annet fravær enn det som skyldes covid-19. Den midlertidige loven skal leses i sammenheng med de alminnelige reglene i introduksjonsloven med forskrifter. Tilpasningen i den midlertidige loven § 8 omtaler ikke annet fravær enn det som skyldes utbrudd av covid-19. Dette innebærer at det er de alminnelige fraværsreglene som gjelder ved annet fravær. Departementet ser ikke behov for å presisere dette uttrykkelig i bestemmelsen.

NAFO og Utdanningsetaten i Oslo har innspill til fristutvidelsene som følger av den midlertidige loven. NAFO mener at det kan være behov for individuelle vurderinger av utvidelsen for å sikre tilstrekkelig utbytte av opplæring og program. Utdanningsetaten i Oslo uttaler at det bør fattes et vedtak om utvidelse av fristen for deltakere som ikke får et opplæringstilbud som følge av utbrudd av covid-19, istedenfor at fristen forlenges automatisk tilsvarende den perioden det ikke har vært mulig å delta, slik det følger av den gjeldende § 9 andre ledd. Departementet bemerker at et av målene med loven er å gjøre det så enkelt som mulig for kommunene å håndtere situasjoner der utbrudd av covid-19 påvirker ordningene etter introduksjonsloven. Etter departementets vurdering er det risiko for at de nevnte løsningene vil være krevende for kommunene å håndtere. Utover disse innspillene har departementet ikke mottatt informasjon som tilsier at det er nødvendig å legge opp til regler om fristutvidelse som krever at kommunene foretar konkrete vurderinger for hver enkelt deltaker. Departementet vil derfor ikke legge opp til løsningene som NAFO og Utdanningsetaten skisserer. Når det gjelder NAFOs innspill, viser departementet til den alminnelige muligheten for forlengelse av introduksjonsprogrammet som reguleres i introduksjonsloven § 5. Slik forlengelse vedtas på bakgrunn av individuelle vurderinger.

Utdanningsetaten i Oslo peker på at det er uklare grenser mellom introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap og uttaler at det kan være hensiktsmessig at begge avsluttes samtidig. Departementet viser til at det kan gis tilbud av ulikt omfang innenfor opplærin-

gen og introduksjonsprogrammet for øvrig i situasjoner der utbrudd av covid-19 påvirker gjennomføringen av ordningene. Dette vil også påvirke fristene for gjennomføring og varigheten. Ettersom det også er ulike frister for de ulike ordningene etter de alminnelige reglene i introduksjonsloven, ser departementet ikke grunn til å gjøre endringer i de midlertidige reglene på dette området.

Utdanningsforbundet uttrykker i høringen at fravær som følge av covid-19 bør kunne registreres i en annen kategori i Nasjonalt introduksjonsregister (NIR) enn «Permisjon grunnet egen sykdom», ettersom fraværet er begrunnet i smittehensyn, ikke den enkeltes sykdom. Bakgrunnen for at det er besluttet at fravær skal registreres i den nevnte kategorien, er at dette automatisk gir utvidet varighet av introduksjonsprogrammet. Som følge av forberedelser til den planlagte ikrafttredelsen av integreringsloven, har det dessverre ikke vært mulighet for å utvikle en egen kategori i NIR som gir et riktigere bilde av hva som er årsaken til fraværet.

I den midlertidige loven § 9 åpnes det for at kommunen kan avgjøre at hjemmearbeid skal regnes som gjennomførte timer opplæring i norsk og samfunnskunnskap. UDI uttaler i høringen at det er viktig at kommunen følger opp deltakernes utbytte av hjemmearbeid. Utdanningsforbundet viser til at denne elevgruppa trenger all den læreropplæring de kan få og at hjemmeleksur ikke kan regnes som gjennomførte timer opplæring. Departementet viser til merknaden til bestemmelsen i Prop. 103 L hvor det går fram at dette krever at kommunen følger opp deltakeren, for eksempel på telefon. Kommunen kan dermed ikke uten videre la hjemmearbeid regnes som gjennomførte timer opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Dette er ikke en mulighet dersom det ikke finnes en god måte å følge opp deltakeren på.

Jussbuss mener det bør gis fritak fra kravene om gjennomført opplæring i norsk og samfunnskunnskap og avsluttende prøve for å få permanent oppholdstillatelse i tilfeller der opplæring ikke lar seg gjennomføre fysisk eller digitalt. Disse kravene følger ikke av introduksjonsloven, som den midlertidige loven innebærer tilpasninger i. Departementet bemerker likevel at opplæringen i de fleste tilfeller vil kunne gjennomføres relativt normalt. Eventuelle perioder der det ikke er mulig å delta i opplæring trolig vil være av kort varighet, i tillegg til at det gis forlenget frist for rett til gratis opplæring.

Departementet har forståelse for at det er utfordrende med korte høringsfrister i sakene om

midlertidige tilpasninger i regelverk som følge av utbrudd av covid-19. Ettersom de gjeldende tilpasningene oppheves 1. november, og Stortinget må ha tid til å behandle lovforslag om forlengelse, har departementet vurdert det som viktigere å sende forslagene på en kort høring enn ingen høring. Departementet ønsker ikke å fremme forslag om tilpasninger til integreringsloven før den er vedtatt av Stortinget, og det er derfor nødvendig med to prosesser.

6 Økonomiske og administrative konsekvenser

I høringsnotatet viste departementet til at forslaget om forlengelse av tilpasningene i introduksjonsloven ikke antas å få vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser. KS er i høringen enige i at forlengelsen isolert sett ikke vil medføre betydelige økonomiske og administrative konsekvenser så lenge opplæring og kvalifisering fungerer relativt normalt, men forventer at departementet gjør en ny vurdering dersom en situasjon med hel eller delvis nedstenging oppstår på nytt i løpet av lovens gyldighetsperiode. Utdanningsforbundet er ikke enig i at forlengelsen isolert sett ikke medfører betydelige økonomiske og administrative konsekvenser og viser til at kommunene har en stram økonomi og at det er krevende å finansiere opplæring med de strenge kravene som gjelder for smittevern.

Departementet opprettholder konklusjonen om at forslaget om forlengelse av tilpasningene i reglene i introduksjonsloven ikke antas å få vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser. For de fleste kommuner og deltakere vil ordningene kunne gjennomføres tilnærmet normalt, med smitteverntiltak. Lokalt kan det oppstå behov for mer inngripende smitteverntiltak, som for eksempel stenginger, men departementet vurderer ikke at slike tiltak vil ha vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser.

Det er for øvrig satt ned en arbeidsgruppe som ledes av Kommunal- og moderniseringsdepartementet med deltakelse fra blant andre KS som ser på mer- og mindretgifter og mer- og mindreinntekter for kommunesektoren som følge av virusutbruddet.

Kunnskapsdepartementet viser ellers til omtale av økonomiske og administrative konsekvenser i Prop. 103 L (2019–2020) *Midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19*. Departementet viser også til Prop. 123 L (2019–2020)

Endringer i midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 om de økonomiske og administrative konsekvensene av kapittel 1 i den midlertidige loven.

Til § 10 andre ledd

Endringen innebærer at kapittel 2 i loven forlenges. Kapittel 2 oppheves 1. juli 2021 istedenfor 1. november 2020.

7 Merknader til de enkelte lovbestemmelsene

Kunnskapsdepartementet

t i l r å r :

Til § 7 første ledd

Det presiseres at unntaket fra kommunens plikt til å gi et tilbud, gjelder under utbrudd av covid-19. Presiseringen innebærer ikke realitetsendringer.

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 (forlengelse av loven).

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 (forlengelse av loven) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 (forlengelse av loven)

I lov 26. mai 2020 nr. 53 om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 foreslås følgende endringer:

I

§ 7 første ledd oppheves.

Nåværende § 7 andre ledd blir første ledd og skal lyde:

Kommunen skal sørge for at deltakere i introduksjonsprogram etter introduksjonsloven kapittel 2 får et tilbud, med mindre det *under utbrudd*

av covid-19 ikke er mulig å gi et tilbud via digitale hjelpemidler eller på andre måter. Kommunen kan tilby introduksjonsprogram på deltid i perioden med utbrudd av covid-19.

Nåværende § 7 tredje ledd blir andre ledd.

§ 10 andre ledd skal lyde:

Kapittel 2 trer i kraft straks og oppheves *1. juli 2021*.

II

Loven trer i kraft straks.

